

Eliberarea Iugoslaviei a însemnat și pentru românii din Voivodina, ca și pentru celelalte naționalități din țara prietenă, începutul unei vieți libere și demne. Activitatea culturală ia avânt. În 1946, se pun bazele cercului literar „Lumina”, iar peste doi ani se înființează revista literară „Libertatea”, a Asociației scriitorilor și ziariștilor români din Voivodina. Se reorganizează Societatea culturală „Mihai Eminescu” și echipa de teatru, care joacă *Năpasta* și *O noapte furtunoasă* de Ion Luca Caragiale, *Omul care a văzut moartea* de Victor Eftimiu, *Soacra cu trei nurori*, dramatizare după Ion Creangă, *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian. În ultima vreme, echipa beneficiază de îndrumarea competență a artistului emerit Gheorghe Leahu din Timișoara. În 1975, după 93 de ani, se montează din nou *Nunta fărâncască* de Vasile Alecsandri. Au urmat *Locuînța comună* de Dragulin Dobriceanin, *Vulpea și strugurii* de G. Figueiredo, iar anul acesta, piesa mea *Eminescu și Veronica*. Spectacolul m-a uimit prin sobrietate, prin ținută artistică, prin emoția pe care o transmite; la concursul „Zilele de teatru ale românilor din Voivodi-

na”, i s-a decernat premiul I; s-au mai acordat premii interpreților principali, președintelui Societății culturale „Mihai Eminescu”, și un premiu special pentru dicție, înființat în scopul cultivării prin teatru a limbii literare. Același spectacol a fost premiat și la concursul echipelor de teatru din Serbia, urmînd să se prezinte și la faza federală a concursului; este prima dată cînd o echipă de teatru în limba română ajunge pînă la această treaptă a întrecerii. Se lucrează la traducerea textului în sîrbște, pentru ca reprezentarea să fie transmisă pe postul național de televiziune.

Invitîndu-mă la premieră, artistul emerit Gheorghe Leahu mi-a spus: „Coșteienii sînt niște sufletești. Vîno să te convingi”. La rîndul lor, coșteienii mi-au mărturisit: „Gheorghe Leahu e un sufletist. Altfel, n-am fi reușit noi...”. După care, m-au cooptat și pe mine printre sufletești; între noi s-a încheșat de îndată afecțiunea pe care o naște de obicei comunitatea de idei.

Eugenia BUSUIOCEANU

## „Rampă”, acum 50 de ani august 1931

A. Mavrodi, directorul Teatrului Național, intenționează să-l cheme pe Ion Marin Sadoveanu, pentru o serie de prelegeri. Reputatul om de teatru începe, așadar, ciclul conferințelor mult gustate și de noi (spectatorii din anii '960). ● „Se aude” că Gicu Vraca a făcut în concediu o cură de slăbire... a finanțelor, la hipodrom! ● După Iancu Niculescu (în veacul trecut) și după V. Maximilian, e rîndul lui Ion Sirbul să se pregătească pentru *Burghelul gentilom*. ● Puiu Iancovescu se asociază cu soții Bulandra, cu Maximilian și cu Storin, pentru a le da acestora mai mult emoții decât... ● Se proiectează un „teatru al autorilor dramaticei români”. Sică Alexandrescu (o aflăm acum,

din memorii) s-a oferit să dea sala, dar n-a rezistat asaltului de... piese. ● Mihail Sorbul depune la Național noua sa piesă, *Dracul*. Vom avea nostalgia *Patimii roșii!* ● Maria Ventura sosește de la Paris pentru repetiții la teatrul său. Va juca *Vocea* de Jean Cocteau. ● Se anunță repertoriul permanent al primei noastre scene. Spicuiem: comediiile lui Caragiale, trilogia lui Delavrancea, *Vlaicu-Vodă*, *Răzvan și Vidra*, *Fintina Blanduziei*, *Patima roșie*, *Omul cu mîrtoaga*, apoi *Hamlet*, *Fedra*, *Cidul*, *Puterea întunericului*, *Avărul*, *Ruy Blas*, *Oedip*, *Othello*, *Nora*, *Strigoi*, *Rața sălbatică* etc. Gusturile bătrînilor... ● Renumitul impresar Lică Teodorescu organizează turneul lui

Nottara, cu drama *Manasse* de Ronetti-Roman. Ion Morțun va fi Zelig Șor. Casierii din provincie fac deocamdată publicitate orală. Afizele abia „se trag”. ● Pentru așa-zisul „select al băilor”, Nicușor Constantinescu a scris revista *Sinaia petrece*. În răcoarea Caraimanului, joacă Silly Vasiliu, Nora Piacentini, Silvia Dumitrescu, V. Vasilache, Ionel Țăranu. ● Maria Filotti va relua *Doamna lui Ieremia*, cea mai bună piesă (zicem noi) a lui N. Iorga. ● Un semnal de alarmă: e în paragină casa lui G. Coșbuc din Hordou-Năsăud. ● Pe 30 august, ca în fiecare an, gongul Naționalului bucu-reștean anunță solemn ● nouă stagiune. Decanul regizorilor, Paul Gusty, a montat piesa eroică a lui G. Diamandy, *Chemarea codrului*, cu Marioara Zimniceanu, Ana Luca, I. Sirbul, G. Ciprian, Ghibericon, A. Athanasescu etc.

I.N.